

Recenzije knjig *Book Reviews*

Martina Repas, Konkurenčno pravo v teoriji in praksi – Omejevalna ravnanja in nadzor koncentracij, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 2010, 503 str., ISBN 978-961-204-451-0, cena: 83,00 EUR

Monografija, ki je izšla izpod peresa *Martine Repas*, sicer priznane strokovnjakinje na področju konkurenčnega prava, predstavlja prvo kompleksno monografijo, ki je v celoti osredotočena na konkurenčno pravo. Delo predstavlja pomembno dopolnitev komentarjev ZVK in ZPOMK-1 ter vrste člankov in razprav v slovenski pravniški literaturi. Kot je razvidno že iz podnaslova, se monografija omejuje na »antitrust« in nadzor nad koncentracijami. Avtorica ne obravnava problematike podjetij z izključnimi pravicami in državnih pomoči, ki prav tako sodita na področje konkurenčnega prava, kakor tudi ne prava zatiranja nelojalne konkurence.

Delo obsega deset poglavij. V prvem avtorica postavlja teoretična izhodišča, razlikuje med konkurenco in konkurenčnim pravom, izpostavlja pomen ekonomskih načel za področje konkurenčnega prava in široko obravnava cilje konkurenčnega prava kakor tudi temeljne pojme, ki jih ta pravna panoga uporablja. Prav tako predstavlja poglavitne šole konkurenčne analize (zlasti harvardska, chicaška, postchicaška in ordoliberalizem). Drugo poglavje obravnava sistem konkurenčnega prava v Sloveniji, pomen konkurenčnega prava EU za slovensko konkurenčno pravo in njun medsebojni odnos. V tretjem poglavju avtorica govori o institucijah, ki se v Sloveniji ukvarjajo s konkurenčnim pravom: Uradu za varstvo konkurence in pravosodnimi organi ter o sodelovanju nacionalnih organov z Evropsko komisijo. V četrtem in petem poglavju sta obravnavana dva temeljna koncepta konkurenčnega prava, in sicer pojem upoštevne trga in pojem podjetja (oziroma naslovljencev konkurenčnopравnih pravil).

Šesto, sedmo in osmo poglavje predstavljajo najobsežnejši osrednji del monografije in se ukvarjajo s tremi poglavitnimi področji konkurenčnega prava: omejevanje konkurence s sodelovanjem podjetij (»kartelna prepoved«), zloraba prevladujočega položaja in nadzor nad koncentracijami. V šestem poglavju avtorica tako sistematično predstavlja vse tri oblike prepovedanega sodelovanja med podjetji (sporazum, sklep združenja podjetij ter usklajeno ravnanje), obravnava predpostavko cilja ali učinka ter sistem izjem po tretjem odstavku 6. člena ZPomK-1 (oziroma členu 101(3) PDEU). V sedmem poglavju avtorica analizira elemente obstoja zlorabe dominantnega položaja (podjetje, prevladujoč položaj, zloraba) in razmejuje med 6. in 9. členom

ZPomK-1. Najobsežnejše je osmo poglavje, kjer je podrobno in zelo sistematično razdelan tako nacionalni kot evropski sistem nadzora nad koncentracijami. Po splošni uvodni predstavitvi tematike so v posebnih podpoglavjih obravnavani pogoji za presojo koncentracij in ocena koncentracij z vidika konkurenčnega prava. Treba je poudariti, da avtorica na vseh treh področjih svoje teoretične prikaze izdatno ilustrira z najpomembnejšimi praktičnimi primeri iz prakse EU, povsod, kjer je mogoče pa podaja tudi primere iz slovenske prakse. Posebej pa je treba izpostaviti avtoričino predstavitev in analizo domačih primerov iz prakse Urada za varstvo konkurence vse od leta 2000 dalje, ki je bila doslej javnosti nedostopna.

Deveto in deseto poglavje sta namenjena postopkovnim pravilom in sankcijam. V desetem poglavju je obravnavan tudi program prizanesljivosti (*»leniency«*), ki se je v praksi EU pokazal kot nepogrešljiv instrument za učinkovit boj proti kartelom, ki ga je v naše pravo uvedel šele ZPomK-1 leta 2008.

Monografija pomeni pomemben doprinos k osvetlitvi konkurenčnega prava Slovenije, v dobršni meri pa tudi konkurenčnega prava EU v naši pravni literaturi. Sistematičen, pedagoški pristop bralcu omogoča, da pridobi dober splošen pregled nad obravnavano tematiko, hkrati pa se lahko še posebej seznaniti z določenimi posebnimi vprašanji in jih lahko umesti v splošnejši kader. Avtorica uspešno *»krmari«* med predstavitvijo slovenskega konkurenčnega prava in konkurenčnega prava EU, potem ko je že v uvodnih poglavjih jasno izpostavila pomen prava EU za interpretacijo slovenskega konkurenčnega prava in razmejila domet njunih materialnopravnih pravil ter prisojnost nacionalnih organov in institucij EU. Kljub vsebinski omejitvi na omejevalna ravnanja in nadzor nad koncentracijami delo predstavlja zaokroženo celoto, ki že tako obsega približno 500 strani. Tematika, ki je avtorica ni obravnavala, si vsekakor tudi zasluži monografsko obravnavo in tako predstavlja izziv za prihodnost, tako njej kot drugim strokovnjakom na področju konkurenčnega prava.

Naj zaključim z ugotovitvijo, da bo knjiga gotovo našla celo vrsto bralcev, tako praktikov kot študentov prava, pa tudi ekonomije. Znanje, ki ga posreduje, omogoča dobro temeljno poznavanje obravnavane tematike, hkrati pa nudi odlično izhodišče za poglobljen *»nadaljevalni«* študij.

Prof. dr. Matjaž Tratnik*

* Redni profesor, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, Mladinska ulica 9, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-pošta: matjaz.tratnik@uni-mb.si